

1. Taustatiedot

Diaarinumero	140/3513/05
Loppuraportin tila	Palautettu
Projektin nimi	Dynamo, nuorten seudullinen työllisyysshanke
Projektikoodi	S01954
Tavoiteohjelma	3
Toimintalinja	2
Toimenpidekokonaisuus	2
Projektin suunnitelman mukainen kesto aika	1.1.2006 - 28.2.2008
Projektin päävastuuviranomainen	3404 Hämeen TE-keskus, työvoimaosasto
Projektia hallinnoiva organisaatio	Lahden kaupunki nuorisopalvelut
Projektin vastuhenkilö	Susanna Ormaa-Perälä, projektipäällikkö
Puhelinnumero	(03) 814 4636, 050 383 6455
Postiosoite	Sammonkatu 8 B, 15140 Lahti

2. Yhteenveto projektin toteutuksesta ja tuloksista

Nuorten seudullinen työllisyysshanke Dynamo perustettiin vuonna 2006 vastaamaan Lahden kaupunkiseudun työllisyyskentältä nousseeseen tarpeeseen matalankynnyksen työpajatoiminnan perustamisesta. Dynamo tarjoaa ostopalveluna kunnille 5 kk:n jaksoissa tuettua työpajatoimintaa remontti-, sisustus-, draama ja atk-tuki/mediapajoissa.

Työskentelymenetelminä käytetään työ- ja yksilövalmennusta. Työpajatoiminnan tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin lisääminen, elämäntaidon tukeminen, syrjäytymisen ja huono-osaisuuden ehkäisy sekä osallisuuden ja mahdollisuuksien lisääminen. Tavoitteena on asiantuntija- ja kehittämisverkoston avulla rakentaa toimiva työllisyystoimintamalli Lahden kaupunkiseudulle niin, että yksilöllisesti suunnitellut työllisyyspolut toteutuvat yhteiskuntatakuun hengessä.

Dynamossa nuorille suunnattujen palveluiden tavoitteena on kestävien uraratkaisujen tukeminen, ei ainoastaan nuoren työttömyyden katkaisu. Työskentelymuotona on käytetty saattaen vaihtamista, mikäli koulutukseen tai avoimille työmarkkinoille siirtyminen ei ole ollut ajankohtaista. Tämä toimintatapa on tuottanut valmentautujille räätälöidyn ja prosessinomaiseen jatkokoulutuksen.

Dynamon työpajatoiminta on tarkoitettu Lahden kaupunkiseudun (Asikkala, Hollola, Lahti, Nastola ja Orimattila) 1724-vuotiaalle vaikeassa työmarkkinatilanteessa oleville ammattikouluttamattomille nuorille, jotka tarvitsevat yksilöllistä tukea ura- ja ammattisuunnitelmien teossa sekä muussa elämäntaidon tukemisessa.

Yhteiskuntatakuun toimeenpanoissa ja Dynamon matalankynnyksen työpajoissa on kiinnitetty huomiota ensisijaisesti ammattitaidottomiin nuoriin ja heidän palveluiden tehostamiseen. Pajajakson aikana vahvistettiin nuoren itsetuntoa ja uskoa omaan kykyihinsä. Nuorilta kerätty palaute osoitti, että Dynamo oli itsetunnonvahvistajana merkittävässä osassa.

Dynamon työpajatoimintaan osallistui vuonna 2006 47 nuorta, joista lahtelaisia oli 35 ja lähikunnista 12. Vuonna 2007 Dynamon työpajatoimintaan osallistui 51 nuorta, joista lahtelaisia oli 39 ja lähikunnista 12. Yhteensä työpajatoiminnan aloittaneita oli 98 nuorta.

Dynamon työpajatoimintaan osallistuneet nuoret ja osaprojekteihin (Lahden 4H-yhdistys ry, Hämeen Käsi -ja taideteollisuus ry ja Kulttuurilla Työhön/Horisontti) osallistuneet nuoret sijoittuivat kohderyhmä huomioonottaen hyvin. Loppuun suorittaneita oli 80 nuorta, joista työhön avoimille työmarkkinoille sijoittui 13 % ja työhön muualle kuin avoimille työmarkkinoille sijoittui 11 %. Yhteensä työhön sijoittui 24 % nuorista. Koulutukseen sijoittui 27 % nuorista. Seurantatiedoista puuttuu 14 tammikuussa 2008 projektin loppuun suorittaneen koulutukseen pääsytiedot, jotka saadaan kesän 2008 aikana. Työhön tai koulutukseen sijoittui loppuun suorittaneista 51 %. Työllistymisen takia työharjoittelun keskeytti 20 % nuorista ja koulutuksen takia 16 % nuorista.

Partnereiden tuottamiin osaprojekteihin (Lahden 4H-yhdistys ry ja Kulttuurilla työhön / Horisontti) osallistui vuonna 2006 10 nuorta ja vuonna 2007 17 nuorta. Osaprojektit toteutuivat suunnitellusti ja tavoitteiden mukaisesti. Osaprojekteihin osallistuneista vuonna 2006 50 % haki koulutukseen, hakeneista 45 % pääsi koulutukseen. Vuonna 2007 osaprojekteihin osallistuneista koulutukseen haki 42 % nuorista. Hakeneista 90 % pääsi koulutukseen.

Dynamon koordinoima asiantuntijaverkosto koostuu Lahden kaupunkiseudun nuorten työllistämisen parissa toimivista avainhenkilöistä. Asiantuntijaverkostossa on edustus Lahden kaupungin nuorisopalveluista, Päijät-Hämeen Koulutus konsernilta, Päijät-Hämeen työvoimatoimistosta, kuntien sosiaalitoimista, työllisyyttä edistävästä järjestöistä ja projekteista.

Asiantuntijaverkosto kokoontui 7 kertaa kahden vuoden aikana. Kyselyn mukaan asiantuntijaverkoston kookontumiset koettiin tärkeäksi foorumiksi, jossa ajankohtaisten työllistämisasioiden lisäksi nuorten työllisyyspolkuja saatiin tehostettua tiivin verkoston avulla. Hyviä keskinäistä työtä helpottavia käytänteitä saatiin rakennettua ja tiedonkulkua tehostettua. Työllisyystoimintamallia ei pystytty vireilläolevan kuntauudistuksen aikana rakentamaan. Kuntauudistusta pohtivassa Sivistystoimen teemaryhmässä oli mukana Lahden kaupungin nuorisotoimenjohtaja Jouni Kivilahti. Asiantuntijaverkoston kokouksissa käytiin läpi sivistystoimen työ- ja teemaryhmien suunnitelmia ja raporttia.

3. Projektin lähtökohta, tavoitteet ja kohderyhmä

Lahden kaupunkiseudulla on virinnyt tarve tehostaa seudun nuorille suunnattuja työllistämistoimia. Näiden viiden kunnan alueella on vuositasolla (2005) noin 1400 17-24 vuotiasta työtöntä. Nuorten työllisyystilanteen parantamiseksi on Lahden seudulla toiminut jo vuosia erilaisia työllistämistä toteuttavia tahoja. Lahden kaupunkiseudun nuorten työttömyysprosentti on edelleen huolestuttavan korkea.

Projektin tavoitteena on perustaa Lahden seudulle (Asikkala, Hollola, Lahti, Nastola ja Orimattila) työllisyystoimijoiden asiantuntijaverkosto ja käynnistää seudullinen työpajatoiminta, Nuorten seudullinen työllisyysuhanke Dynamo.

Työpajatoiminnan tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin lisääminen, elämänhallinnan tukeminen, syrjäytymisen ja huono-osaisuuden ehkäisy sekä osallisuuden ja mahdollisuuksien lisääminen.

Moniammatillinen yhteistyö on keskeinen hyvien tulosten saavuttamisen väline. Asiantuntijaverkoston tehtävä on ennakoita, ohjata ja arvioida nuorten työllistämisen sisältöjä sekä määrittää toiminnan painopiste ja asiakas- ja palvelusegmentit nuorten tarpeiden ja paikallisten olosuhteiden mukaan. Tavoitteena on tuoda seudun työllistämiseen tehokkuutta niin sisällöllisesti kuin taloudellisestikin.

Dynamon työpajatoiminta on tarkoitettu Lahden kaupunkiseudun (Asikkala, Hollola, Lahti, Nastola ja Orimattila) 17-24-vuotiaille ammattikouluttamattomille nuorille, jotka tarvitsevat yksilöllistä tukea ura- ja ammattisuunnitelmien teossa sekä muussa elämäntilanteessa.

1) Dynamon tavoitteena on tuottaa vuosittain 40 matalankynnyksen työpajapaikkaa ostopalveluna kunnille. Dynamossa voi harjoitella sisustus-, remontti- ja draamapajoissa sekä lisäksi vuoden 2007 alusta myös media/atk-tukipajassa.

2) Tavoitteena on tukea ja rahoittaa Dynamon partnereiden ammatilliseen koulutukseen aktivointiin tähtääviä hankkeita. Partnereiden tuottamiin osaprojekteihin osallistuu vuosittain 15 nuorta.

3) Lisäksi tarkoituksena on kehittää asiantuntijaverkoston avulla toimiva työllisyystoimintamalli Lahden kaupunkiseudulle niin, että seudullinen liikkuvuus ja yksilöllisesti räätälöidyt työllisyyspolut toteutuvat nuorten yhteiskuntatakuun hengessä.

4. Projektin toteutus ja yhteistyö

4.1. Osallistujien ja yritysten valinta

Työpajatoimintaan osallistuneet nuoret ohjautuvat Dynamoon kuntien sosiaalitoimistojen, nuorisopalveluiden ja -toimistojen kautta, Päijät-Hämeen työvoimatoimiston ja Lahden kaupunkiseudun työllisyyttä edistävien hankkeiden ja toimijoiden kautta.

Dynamon partnerit: Lahden 4H-yhdistys ry, Kulttuurilla Työhön/Horisontti ja Hämeen Käsi -ja taideteollisuus ry valikoituivat yhteistyöpalaverien pohjalta. Yhteistyöstä kiinnostuneiden toimijatahojen kanssa teimme aiesopimukset. Rahoitus osaprojektien kohdalla jakautui niin, että Dynamo maksoi 60 % partnereiden tuottamista palveluista ja partnerit 40 %. Partnerit ovat lahtelaisia yleishyödyllisiä yhdistyksiä tai toimijoita joiden perustoimintaan kuuluu nuorten työllistäminen.

4.2. Projektin toteutus ja eri tahojen yhteistyö projektissa

Dynamon partnereita ovat Lahden 4H-yhdistys ry, Hämeen Käsi- ja taideteollisuus ry ja Kulttuurilla Työhön/Horisontti. Dynamo tukee ja rahoittaa partnereiden tuottamia ammatilliseen koulutukseen tähtääviä Dynamon osaprojekteja. Osaprojektit ovat monipuolistamassa nuorille tarjottuja työllisyyspalveluja Lahdessa. Yhteistyö osaprojektien kanssa on ollut toimivaa ja asiakaslähtöistä.

Yhteistyö on ollut tehokasta ja asiakaslähtöisyyteen perustuvaa niin partnereiden kesken kuin Nuorisopalveluiden sisälläkin. Lisäksi yhteistyötä on tehty kuntien sosiaalitoimien, Päijät-Hämeen työvoimatoimiston sekä muiden työllisyyttä edistävien tahojen esim. Avainsäätiön ja Tuki-Pulssin kanssa. Erityisen hedelmällistä informaation siirtymisen kannalta on ollut tapa, jossa työntekijä tulee nuoren kanssa ensimmäiselle käyntikerralle Dynamoon. Hyvänä yhteistyökumppanina on toiminut myös Lahden seudun Nuorisoasunnot Lasna ry. Erityisesti nuoren kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta on ollut tehokasta yhteistyömuoto, jossa Dynamon nuori on saanut asunnon Lasnalta ja vastaavasti Lasnan asukkaita on ohjautunut Dynamoon työharjoitteluun.

Asiantuntijaverkosto on tarjonnut foorumin yhteistyön tiivistämiselle ja polkuajattelun tehostamiselle.

4.3. Työn- ja vastuunjako yhteistyökumppaneiden kesken

Työn- ja vastuunjako nuoria Dynamoon ohjaavien tahojen kanssa on ollut luontevaa ja toimivaa. Työnjako on kunkin lähettävän tahon kanssa rakennettu erikseen niin, että se palvelee nuorta mahdollisimman hyvin.

Päijät-Hämeen työvoimatoimiston kanssa työnjako ja tiedonkulku on ollut erittäin toimivaa ja joustavaa, samoin kuin Nuorisopalveluiden sisäisten työllisyystoimijoiden kesken. Siirtymät sisäänrakennettuja työllisyysportaita/toimenpiteitä pitkin saattaen vaihtamalla ovat toimineet hyvin.

4.4. Kansainvälinen yhteistyö

Dynamon kansainvälinen yhteistyö on ollut lähinnä PR-tyyppistä toimintaa. Hankkeeseen ovat tutustuneet toimittajaryhmä Saksasta, sekä EVS-työntekijä Unkarista ja työharjoitteluun Suomessa suorittaneet kaksi puolalaista opiskelijaa. Tutustumiset ovat sisältäneet vierailukäynnin Dynamon pajoilla, toiminnan esittelyä ja syventäviä keskusteluita pajanuorten ja henkilökunnan kanssa.

Draamapaja pyrki rakentamaan suhteita kansainvälisen nuorisovaihto-ohjelman puitteissa, mutta tällä kertaa rahoitus ei toteutunut Puolan vierailun osalta.

Paikallisella tasolla Dynamon draamapaja on osallistunut Lahden ja lähiseutujen kansainvälisen rasminvastaisen tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen vuonna 2006.

5. Julkisuus ja tiedottaminen

Dynamon toiminnasta on tiedotettu säännöllisesti. Alusta alkaen on laadittu lehdistötiedotteita, jonka seurauksena Dynamosta on ollut vuonna 2006 paikallislehdistössä juttua 17 kertaa. Lisäksi lehti-ilmoituksia on ollut muutamia ilmaisjakelulehdissä. Vuonna 2007 oli Lahden paikallislehdistössä 6 juttua ja muutamia lehti-ilmoituksia. Jutut ovat vaihdelleet tiedotetyypisistä koko sivun juttuihin.

Dynamon nuoria ja sisustuspajan työvalmentajaa haastateltiin paikallisradioissa vuonna 2007. Lisäksi messut ovat toimineet foorumina Dynamon markkinoinnille ja tiedotukselle. Dynamon työntekijät ja työharjoittelijat ovat osallistuneet Kätevä-messuille vuonna 2006 ja Next Step-messuille vuonna 2008.

Dynamosta on tiedotettu sidosryhmille säännöllisesti esitteiden, flyereiden ja sähköpostin välityksellä. Lisäksi hyvä foorumi tiedottamiselle on ollut asiantuntijaverkoston kokoukset, johon kuuluu seudun työllisyystoimijoita sekä muita nuorten parissa työskentelevien tahojen avainhenkilöitä.

Osallistujat ovat saaneet Dynamosta tietoa lehti-ilmoitusten, esitteiden, flyereiden, viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden sekä nettisivujen kautta (www.nuorilahti.net/dynamo).

6. Ongelmat ja suositukset

6.1. Ongelmat projektin toteutuksessa

Kuntien kanssa laaditut aiesopimukset ovat osoittautuneet Dynamon toiminnan kannalta haasteelliseksi. Sopimukset on laadittu siten, että kunnat ostavat pajapaikkoja nuorilleen tarvittaessa. Tämä aiheuttaa Dynamolle sen ongelman, että emme voi tietää saammeko varmasti sopimusta vastaavan rahasumman kuntarahoitusosuudeksi. Rahoitusvajeen on paikannut projektia hallinnoiva organisaatio.

Alkujaan projektin ideana oli tarjota nuorille valmentautujille kuntouttavan työtoiminnan jälkeinen seuraava porras, matkalla kohti avoimia työmarkkinoita. Asiakkaat eivät kuitenkaan motivoitu kuntouttavan työtoiminnan jälkeen työharjoittelusta, koska toiminta on haastavampaa ja vaatii asiakkaalta enemmän ponnistuksia, mutta taloudellisesti se on heikommin tuettua.

Projektisuunnitelman kohtaan aloittavien henkilöiden määrä kohta B.2.1 ei ole päivitetty vastaamaan muutoshakemuksen (20.10.2006) kuvausosion A.9. tavoitteita. Kuvauksessa mainitaan Dynamon tuottamat 40 työpajapaikkaa/vuosi ja osaprojektien tuottamat 15 toimintaan osallistujaa/vuosi.

Yhteensä Dynamon työpajatoiminnan aloittaneita oli 98 nuorta. Tavoitteena oli 80 aloittavaa nuorta. Dynamossa työharjoittelijoita oli 18 enemmän kuin tavoitteena oli. Tämä selittyy osittain sillä, että työpajoilla on ollut ylipaikoilla nuoria ja osin sillä, että keskeyttäneiden tilalle otettiin aina uusia valmentautujia. Osaprojekteihin osallistuneiden nuorten tavoitteellinen lukumäärä oli 30. Osaprojekteihin osallistui yhteensä 27 nuorta.

Aloittaneiden henkilöiden määrä on päivittämättömässä projektihakemuksessa 143 nuorta. Yhteensä projektissa on ollut 125 aloittanutta nuorta. Tämä on 15 enemmän kuin kuvausosio A.9. kuvaa. Henkilötyöpäivien osalta sama projektisuunnitelman päivittämättömyys kertaantuu. Tästä syystä myöskään henkilötyöpäivät eivät toteudu

suunnitellusti. Lisäksi projekti ei vakinaistunut projektisuunnitelman mukaisesti vuonna 2008, joten uuden ryhmän aloittaminen tammikuun lopulla 2008 ei ollut järkevää.

6.2. Suositukset projektien toimeenpanon kehittämiseksi

Työpajojen kohderyhmän kannalta henkilökunnan pätkätyö ei ole vakaa ratkaisu. Nuorten kanssa työskennellessä osa onnistunutta työ- ja yksilövalmennusta on luottamuksellisen suhteen rakentuminen ja pitkän yhteistyön mahdollisuus. Jotta toivottuihin tavoitteisiin niin nuoren itsensä kuin rahoittajan kannalta päästään, tulisi toiminnan jatkuvuudesta olla varmuus hyvissä ajoin ennen hankejakson päättymistä.

Eryteisesti kahden hankkeen väliin jäävä tauko on työn ja kohderyhmän kannalta kestämaton. Kun kenelläkään ei ole tietoa toiminnan jatkosta joudutaan nuorten palveluohjausta ja jatkopolutuksia tekemään epävarmalla pohjalla.

Kehittämisehdotuksena projektien seurantaraportissa tulisi lisätä kohtaan 3.5. (loppuun suorittaneiden henkilöiden työmarkkina-asema projektin jälkeen) vaihtoehto työharjoitteluun/työkokeiluun päässeet. Työharjoittelu ja työkokeilu ovat aktiivitoimepiteitä, jotka tulisi huomioida positiivisena eteenpäin pääsynä. Tämä olisi erittäin tärkeä mittari nuoren työelämävalmiuksien paranemisesta erityisesti työpajojen kohdalla, jotka tarjoavat ohjaavan -ja valmentavan tason toimintaa. Nykyään ammatilliseen koulutukseen hakeutumisessa lisäpisteitä kerryttää myös työharjoittelu.

Seurantakauden raportoinnin jaksotus on ollut Dynamo-hankkeen kannalta ongelmallinen, koska Dynamon 5 kk työharjoittelujaksot kulkevat eri rytmisissä kuin TE-keskuksen raportointikaudet. Ongelmaesimerkkinä tästä on viimeisen Dynamo-jakson 20.8.2007-18.1.2008 seurantatietojen puutteellisuus. Helmikuussa 2008 yksilövalmentaja auttoi 14 loppuunsa suorittanutta Dynamon työharjoittelijaa tekemään yhteishaun. Näiden 14 nuoren koulutukseen pääseminen todentuu kesän 2008 aikana. Koulutukseen päässet eivät enää raportoidu ESR-tietoihin.

7. Projektin tulokset

Arvio tavoitteiden toteutumisesta ja kuvaus projektin konkreettisista tuloksista

Dynamon tavoitteena oli rakentaa seudullinen työpaja, joka tarjoaa ostopalveluna kunnille 5 kk jaksoissa työpajatoimintaa remontti-, sisustus-, draama ja atk-tuki/mediapajoissa. Työmenetelminä käytetään työ- ja yksilövalmennusta. Työpajatoiminnan tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin lisääminen, elämänhallinnan tukeminen, syrjäytymisen ja huono-osaisuuden ehkäisy sekä osallisuuden ja mahdollisuuksien lisääminen. Lisäksi tavoitteena on asiantuntija- ja kehittämisverkoston avulla rakentaa toimivat työllisyystoimintamalli Lahden kaupunkiseudulle niin, että yksilöllisesti suunnitellut työllisyyspolut toteutuvat yhteiskuntatutakuun hengessä.

Tavoite:1) Dynamon tavoitteena on tuottaa vuosittain 40 matalankynnyksen työpajapaikkaa ostopalveluna kunnille. Dynamossa voi harjoitella sisustus-, remontti- ja draamapajoissa sekä lisäksi vuoden 2007 alusta myös media/atk-tukipajassa.

Toteutuma:1) Dynamon työpajatoimintaan osallistui vuonna 2006 47 nuorta, joista lahtelaisia oli 35 ja lähikunnista 12. Vuonna 2007 Dynamon työpajatoimintaan osallistui 51 nuorta, joista lahtelaisia oli 39 ja lähikunnista 12. Yhteensä työpajatoiminnan aloittaneita oli 98 nuorta. Tavoitteena oli 80 aloitettavaa nuorta. Dynamossa työharjoittelijoita oli 18 enemmän kuin tavoitteena oli. Tämä johtuu osittain siitä, että työpajoilla on ollut ylipaikoilla nuoria ja osin siitä, että keskeyttäneiden tilalle otettiin aina uusia nuoria.

Vaikutus: 80 % matalankynnyksen työpajatoimintaan ja osaprojekteihin osallistuneista nuorista hakee ohjatuksi ammatilliseen koulutukseen. Hakeneista nuorista 40 % pääsee opiskelemaan.

Dynamon matalankynnyksen työpajatoimintaan osallistuneista nuorista vuonna 2006 57 % haki koulutukseen, hakeneista 77 % pääsi koulutukseen. Vuonna 2007 Dynamon työpajatoimintaa osallistuneista 75 % haki koulutukseen, hakeneista 32 % pääsi koulutukseen. Projektihakemukseen kirjattu tavoite, että koulutukseen hakisi 80 % Dynamon tai osaprojektien toimintaan osallistuvista nuorista on projektin edetessä huomattu olevan aivan liian

optimistinen. Dynamon kohderyhmän nuoret ovat 17-25 vuotiaita nuoria, joilla on velvollisuus hakea yhteishaussa opiskelemaan. Vaikka Dynamossa on autettu nuoria näissä ns. pakkohauissa, heitä ei ole kuitenkaan painostettu opiskeluhakuun, ellei realistista urasuunnitelmaa ja alavalintaa ole ollut vielä olemassa (erityisesti 17-20 vuotiaat). Emme ole nähneet rakentavaksi vaihtoehdoksi ohjata nuoria sattumanvaraisiin kouluvalintoihin, koska tulokset eivät ole silloin kestäviä ja opintojen keskeyttämisen riski on tällöin erityisen suuri. Niille nuorille, joille ei ole yhteisen ammatinvalinnallisen pohdinnan jälkeen katsottu opiskelua realistiseksi ensisijaiseksi suunnitelmaksi on pyritty varmistamaan urasuunnitelmia helpottavia vaihtoehtoja jatkosuunnitelmaksi Dynamon jälkeen. esim. tukityötä, työharjoittelua, työkokeilua tai kuntouttavaa työtoimintaa.

Osa Dynamon nuorista on Dynamo-jaksonsa aikana selkeästi kriisissä tai toipumisvaiheessa. Heidän kohdallaan viiden kuukauden valmennus ei ole riittävä tuki luomaan edellytyksiä opintoihin etenemiselle. Heidän kohdallaan erilaiset mielenterveys- ja päihdehoidot ovat ensisijaisia jatkosuunnitelmia.

Dynamolaisista opintoihin hakeutuvista nuorista suuri osa suuntautuu sellaisiin kouluihin, joihin pääseminen ei aina ensimmäisellä kerralla onnistu. Alavalinnat ovat melko usein kulttuuri- ja taidepuolelta. Yhteishakuun liittyvissä keskusteluissa voidaan nuoren kanssa kouluun haun realismia. Tavallista on, että nuoren yhteishakupaperissa on ensimmäisenä valintana nuoren henkilökohtainen haaveala, vaikka se ei täysin realistinen valinta olisikaan. Nuoren oikeuteen tavoitella henkilökohtaisesti innostavia, vaikeastikin tavoitettavia päämääriä, emme halua kajota.

Osa Dynamon kohderyhmän nuorista hakee opiskelemaan keskivertoa heikommalla peruskoulun päättötodistuksella. Heikko koulumenestys vaikeuttaa heidän mahdollisuuksiaan päästä opiskelemaan. Opastammekin heitä käyttämään joustavan valinnan mahdollisuutta silloin, kun heikko koulumenestys on johtunut oppimisvaikeuksista tai muusta perustellusta syystä.

Dynamon työpajatoimintaan osallistuneet nuoret ja osaprojekteihin (Lahden 4H-yhdistys, Hämeen Käsi -ja taideteollisuus ry ja Nuorten työharjoitteluyksikkö Horisontti) osallistuneet nuoret sijoituivat kohderyhmä huomioonottaen hyvin. Loppuun suorittaneita oli 80 nuorta, joista työhön avoimille työmarkkinoille sijoittui 13 % ja työhön muualle kuin avoimille työmarkkinoille sijoittui 11 %. Yhteensä työhön sijoittui 24 % nuorista. Koulutukseen sijoittui 27 % nuorista. Seurantatiedoista puuttuu 14 loppuun suorittaneen (tammikuu 2008)koulutukseen pääsytiedot, jotka saadaan kesän 2008 aikana. Työhön tai koulutukseen sijoittui loppuun suorittaneista 51 %. Työllistymisen takia työharjoittelun keskeytti 20 % nuorista ja koulutuksen takia 16 % nuorista.

Työhön tai koulutukseen sijoittui loppuun suorittaneista 51% Työllistymisen takia keskeytti 20 % nuorista, koulutuksen takia 16 % nuorista keskeytti työharjoittelun.

Tavoite: 2) Tavoitteena on tukea ja rahoittaa Dynamon partnereiden ammatilliseen koulutukseen aktivointiin tähtääviä hankkeita. Partnereiden tuottamiin osaprojekteihin osallistuu vuosittain 15 nuorta.

Toteutuma: Partnereiden (Kulttuurilla työhön/Horisontti ja Lahden 4H-yhdistys ry) tuottamiin osaprojekteihin osallistui vuonna 2006 10 nuorta ja vuonna 2007 17 nuorta. Lisäksi Hämeen Käsi -ja taideteollisuus ry:n tarjoamiin käsityökursseihin on osallistunut kahden vuoden aikana 16 nuorta Akseli-työpajoilta ja 21 Dynamon nuorta. Osaprojektit toteutuvat suunnitellusti ja tavoitteiden mukaisesti. Nuorten palaute kursseilta on poikkeuksetta ollut positiivista. Osaprojekteihin osallistuneista vuonna 2006 50 % haki koulutukseen, hakeneista 45 % pääsi koulutukseen. Osaprojekteihin vuonna 2007 osallistuneista koulutukseen haki 42 % nuorista. Hakeneista 90 % pääsi koulutukseen.

3) Lisäksi tarkoituksena on kehittää asiantuntijaverkoston avulla toimiva työllisyystoimintamalli Lahden kaupunkiseudulle niin, että seudullinen liikkuvuus ja yksilöllisesti räätälöidyt työllisyyspolut toteutuvat nuorten yhteiskuntatakuun hengessä.

Toteutuma: Dynamon koordinoima asiantuntijaverkosto koostuu Lahden kaupunkiseudun nuorten työllistämisen

parissa toimivista avainhenkilöistä. Asiantuntijaverkostossa on edustus Lahden kaupungin nuorisopalveluista, Päijät-Hämeen Koulutuskonsernilta, Päijät-Hämeen työvoimatoimistosta, kuntien sosiaalitoimista, työllisyyttä edistävästä järjestöistä ja projekteista.

Asiantuntijaverkosto kokoontui 7 kertaa kahden vuoden aikana. Kyselyn mukaan asiantuntijaverkoston kokoukset koettiin tärkeiksi foorumeiksi, jossa ajankohtaisten työllistämisasioiden lisäksi voitiin keskustella yksittäisten nuorten yksilöllisistä työllisyyspoluista. Hyviä keskinäistä työtä helpottavia käytänteitä saatiin rakennettua ja tiedonkulkua tehostettua. Työllisyystoimintamallia ei pystytty vireilläolevan kuntauudistuksen aikana rakentamaan. Kuntauudistusta pohtivassa Sivistystoimen teemaryhmässä oli mukana Lahden kaupungin nuorisotoimenjohtaja Jouni Kivilahti, joka välitti yhteenvedon työ -ja teemaryhmien raporteista jota käytiin asiantuntijaverkostossa läpi.

Pääsääntöisesti tavoitteet ovat toteutuneet projektissa hyvin. Dynamo-hanke on selvästi tarvelähtöinen projekti. Lahden kaupunkiseudulla ei ole ollut aiemmin tarjota vahvasti tuettua työharjoittelua työpajaympäristössä heikossa työmarkkina-asemassa oleville nuorille.

Dynamossa nuorille suunnattujen palveluiden tavoitteena on kestävien urarakenteiden tukeminen, ei ainoastaan nuoren työttömyyden katkaisu. Tavoitteena on ollut saattaen vaihtaminen eli nuoren siirtäminen aktiivitoimenpiteestä toiseen sovitun työllisyyspolkusuunnitelman mukaisesti yhteistyössä edeltävän toimenpiteen edustajan ja tulevan toimenpiteen edustajan kanssa edellyttäen, että nuori on sitoutunut ja halukas ko. toimenpiteisiin. Tämä toimintatapa on tuottanut nuorille räätälöidyn ja prosessinomaiseen jatkopolutuksen.

Yhteiskuntatakuun toimeenpanoissa ja Dynamon matalankynnyksen työpajoissa on kiinnitetty huomiota ensisijaisesti ammattitaidottomiin nuoriin ja heidän palveluidensa tehostamiseen. Pajajakson aikana pyrittiin vahvistamaan nuoren itsetuntoa ja uskoa omiin kykyihinsä. Tässä onnistuimme mielestämme hyvin, koska nuorilta kerätty palaute osoitti usein, että Dynamolla oli itsetunnonvahvistajana merkittävässä osassa. Nuoren kokonaisvaltaisella huomioimisella, polkujen rakentamisella, ammatinvalinnan edistämällä ja selkeyttämällä haettiin rakentavia vaihtoehtoja kulloiseenkin tilanteeseen. Kyse on ollut positiivisen kokemuksen tuottamisesta työn ja elämänsuunnittelun kautta onnistumiskehille pääsystä.

7.1. Työllisyyteen liittyvät välittömät tulokset

Työttömänä projektin aloittaneista on sijouttunut välittömästi projektin jälkeen

työhön avoimille työpaikoille	10 henkilöä
yrittäjäksi	0 henkilöä
koulutukseen	15 henkilöä
työttömänä aloittaneita oli yhteensä	125 henkilöä

Ennen projektia työmarkkinoiden ulkopuolella olleista on sijouttunut välittömästi projektin jälkeen

työhön avoimille työmarkkinoille	0 henkilöä
yrittäjäksi	0 henkilöä
koulutukseen	0 henkilöä
aloittaneista työmarkkinoiden ulkopuolella oli ennen projektin alkua yhteensä	0 henkilöä

7.2. Projektin välittömät työllisyysvaikutukset työssä oleviin osallistujiin

7.3. Työpaikat ja uudet yritykset

Projektin aikaansaamat uudet työpaikat	0 kpl	HUOM! Kaksi osa-aikaista työpaikkaa ilmoitetaan yhtenä työpaikkana
joihin sijoittunut naisia	0 kpl	HUOM! Kaksi osa-aikaista työpaikkaa ilmoitetaan yhtenä työpaikkana
Projektin aikaansaamat uudet yritykset	0 kpl	
joista naisten perustamia	0 kpl	
Projektin turvaamat työpaikat osallistuneissa yrityksissä	0 kpl	HUOM! Kaksi osa-aikaista työpaikkaa ilmoitetaan yhtenä työpaikkana
joista naisten työpaikkoja	0 kpl	HUOM! Kaksi osa-aikaista työpaikkaa ilmoitetaan yhtenä työpaikkana

7.4. Välilliset työllisyysvaikutukset

Dynamossa on käynyt tutustumassa useita erilaisia ammattilais- ja opiskelijaryhmiä, jotka ovat saaneet tietoa Dynamon matalankynnyksen työpajatoiminnasta ja välittäneet tätä tietoa asiakkailleen ja opiskelijoilleen. Ne nuoret, jotka ovat olleet toimenpiteessä muualla esim. päivätoiminnassa, kuntouttavassa työtoiminnassa, Ava-koulutuksessa tms. ovat saaneet tutustua toimintaan, johon heillä on mahdollisuus oman elämäntilanteensa parannuttua hakeutua.

Tiedonkulku Dynamo-nuorten ja heidän ystäväpiiriensä välillä on ollut melko tehokas vaikuttamisen keino. Harjoittelussa olevat nuoret ovat pysyneet ajan tasalla työmarkkinoiden tarjonnasta ja vaatimuksista, joten he ovat kuljettaneet tätä tietoisuutta mukanaan ja levittäneet sitä omien kanaviensa kautta eteenpäin.

8. Projektin innovatiivisuus

Asiantuntijaverkoston avulla rakennettiin nuorille räätälöityjä, prosessinomaisia ja tehokkaita jatkopolkuja. Toimintamuotona käytettiin saattaen vaihtamista. Mikäli nuoren tilanne ei mahdollistanut koulutusta tai avoimille työmarkkinoille pääsyä saattaen vaihdettiin nuoria eteenpäin muihin jatkotoimenpiteisiin mm. matalankynnyksen työpajalle, itsenäiseen työharjoitteluun, tukityöhön tms.

Asiantuntijaverkostossa rakennettiin käytäntö, jossa Dynamossa työharjoittelussa ollut nuori saa kirjallisen loppuarvion työpajajaksoltaan. Nuoren suostumuksella arvio lähetetään myös työvoimatoimistoon ja taholle johon nuori on saattaen siirretty. Tämä toimintatapa mahdollistaa nuoren kokonaisvaltaisen huomioimisen ja tekee läpinäkyväksi nuoren sen hetkisen tuen ja avun tarpeen sekä vahvuuksien huomioimisen tulevassa toimenpiteessä.

Harjoittelun rakenteeseen luotiin pysyviä osia, jotka toistuivat jokaisella jaksolla. Erityisesti ympäristökasvatuksellinen jätteiden kierrätykseen perehdyttävä koulutus ja arjessa ylläpidetty lajittelun jatkuva toteutus juurtuivat Dynamoon yleissivistävänä toimintakulttuurina, joka kosketti kaikkia pajoja kautta linjan.

Draamapajan työvalmentajat jakoivat viiden kuukauden harjoittelujakson draamapajassa kuudeksi tuotteeksi. Tuotteiden tavoitteena on auttaa ulkopuolisia hahmottamaan toiminnan sisältöjä selkeämmin, sekä ryhdyttää rekrytointia ja raportointia. Tuotteet jakautuvat kahden otsikon alle: perustoiminta ja draaman sisällöt. Perustoimintaan kuuluu kolme tuotetta: ryhmätoiminta, kehotietoisuus ja portfolio. Draaman sisältöihin kuuluvat tuotteet Minä etsimessä, tilaustyöt ja loppuprojekti.

Jokaisen tuotteen sisällöt tukevat draamapajan yleisotsikkooa tutustutaan taiteen ja kulttuurin tekemiseen. Tuotteiden sisällöt muokataan vastaamaan kulloisenkin ryhmän tarpeita ja vahvuuksia. Perustoiminnan sisällöissä harjoitukset ovat jokaisen ryhmän kohdalla samat, eroja syntyy ryhmälähtöisesti tehtävissä painotuksissa. Draaman sisällöt vaihtelevat jaksoittain, sillä työtavat ja teemat valikoituvat tilaustöiden ja ryhmän kiinnostuksen mukaan.

Erityisesti Minä etsimessä on Dynamon draamapajassa projektin aikana syntynyt käsite, jonka työtavat on suunniteltu vastaamaan kohderyhmän erityistarpeita. Jaksolla käsitellään toiminnallisesti teemoja minä, tulevaisuus ja unelmat. Lisäksi tutkimusteemoiksi nostetaan kulloisestakin ryhmästä nousevia ajankohtaisia aiheita, kuten ihmissuhdeongelmat. Jakson tavoitteena on konkretisoida nuoren omia tavoitteita, selkiyttää ura- ja ammattisuunnitelmia sekä tukea arjenhallintaa ja yksilövalmennusta.

9. Toiminnan jatkuvuus

Dynamo haki kolmivuotista ESR-rahoitteista jatkorahoitusta Hämeen TE-keskukselta. Olemme saaneet suullisen myönteisen rahoituspäätöksen.

Nuorisopalveluiden vuoden 2008 strategiaan on kirjattu Dynamon pyrkimys ja tavoite olla kiinteä osa Nuorisopalveluiden työllisyys- ja erityispalveluiden tulosityksikköä, jonka toiminta ja henkilöstö pyritään vakinaistamaan.

10. Projektin rahoitus

Projektin rahoitus suunnitelman* mukaan (OPM:n hallinnonalalla sidontatiedot)		Projektin tähän mennessä toteutunut rahoitus. Voidaan ilmoittaa ilman opintososiaalisia etuisuuksia.
ESR- ja valtion rahoitus	590560 euro	362776 euro
Muu julkinen rahoitus	0 euro	0 euro
Kuntien rahoitus	225540 euro	221471 euro
Yksityinen rahoitus	17900 euro	9946 euro
Tulot	26800 euro	30446 euro
Rahoitus yhteensä	860800 euro	624639 euro
Valuutta		EURO

*Suunnitelma=viimeisin hyväksytty projektisuunnitelma.

11. Projektin taloushallinto ja arkistointi

11.1. Projektikustannusten hyväksymisestä vastannut henkilö/henkilöt (nimi ja asema)*

nuorisotoimenjohtaja Jouni Kivilahti ja nuorisosihteeri Jaana Lehtinen

11.2. Projektin kirjanpidosta vastannut henkilö tai organisaatio*

Lahden kaupungin rahatoimisto, 1.4.2007 lähtien Lahden Talouspalvelut

11.3. Hallinnoijan vuosittaisen tilinpidon tarkastuksesta vastannut henkilö tai organisaatio*

SVH Julkistarkastus Oy

11.4. Projektin päätyttyä lopputilintarkastuksen suorittanut henkilö tai organisaatio

Lahden kaupungin tarkastustoimisto / tarkastaja Reijo Ollikka

11.5. Projektin asiakirjojen säilytyksestä vastaava organisaatio tai henkilö

Lahden kaupungin nuorisopalvelut

11.6. Projektin asiakirjojen säilytyspaikka

Lahden kaupungin nuorisopalveluiden toimisto, Sammonkatu 8 B.

11.7. Projektin kirjanpitoaineiston (tositteineen) säilytyksestä vastaava organisaatio tai henkilö

Lahden Talouspalvelut

11.8. Projektin kirjanpitoaineiston säilytyspaikka

Lahden Talouspalvelut

12. Seurantaraportti

Tätä loppuraporttia täydentää viimeisen seurantakauden seurantaraportti, joka on laadittu vuoden 2008 seurantakaudelta 1.1.-30.6. ja toimitettu projektin päävastuuviranomaiselle.

13. Allekirjoitus ja pvm

Vakuutan, että projektiin liittyviä asiakirjoja ja kirjanpitoaineistoa tositteineen säilytetään vähintään vuoden 2012 loppuun tai ESR-rahoittajaviranomaisen ohjeiden mukaisesti.

Allekirjoittaja*

Lahti

31.03.2008

Jouni Kivilahti
nuorisotoimenjohtajaja
Lahden kaupungin Nuorisopalvelut

* Allekirjoittajana organisaation nimenkirjoitusoikeuden omaava.